

Téma povinného očkovania sa v našej spoločnosti často skloňuje. Najčastejšie sa hovorí o prídavných látkach vo vakcínach, rizikách očkovania súvisiacich s možnými nežiaducimi účinkami očkovania, ktoré v príbalových informáciách k vakcínam uvádza aj výrobca, o podhlásenosti nežiaducich účinkov Štátnemu ústavu pre kontrolu liečiv, o nahlasovaní rodičov, ktorí odkladajú či odmietajú očkovanie detí z rôznych dôvodov a o následných kontrolách a udeľovaní pokút zo strany regionálnych úradov verejného zdravotníctva... S tým všetkým súvisí etické hľadisko tohto medicínskeho úkonu, ktoré sa spomína zriedkavejšie. Práve naň sa zameriame v ďalšej časti rozhovorov s Dr. René Balákom, PhD., morálnym teológom, bioetikom, vysokoškolským pedagógom z Filozofickej fakulty Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

V KRUHU RODINY 5

POVINNÉ OČKOVANIE: ETIKA VERZUS LEGISLATÍVA

RODIČIA MAJÚ PRIRODZENÉ PRÁVO ROZHODNÚŤ O OČKOVANÍ DETÍ

Koncom minulého roka vyšla 2. časť vašej publikácie *Mysterium vitae – Život človeka v rukách človeka*. Okrem iných bioetických tém ste v nej rozsiahly priestor venovali aj kapitole *Povinná vakcinácia*. Čím vás ako bioetika táto téma zaujala?

Treba upozorniť, že tento rozhovor nemôže reflektovať všetky aspekty spojené s povinným očkovaním a najmä na skutočnosť, že každý rodič v rámci neprenosnej rodičovskej zodpovednosti sa má a musí rozhodovať sám ako nositeľ ľudskej dôstojnosti. Ohľadne povinnej vakcinácie chcem prezentovať najmä tie skutočnosti, ktoré sa na Slovensku ideologicky ignorujú alebo nevedecky bagatelizujú, pričom si uvedomujem, že výsledný efekt rozhovoru môže vyznievať jednostranne. Povinné očkovanie je interdisciplinárny bioetický problém, ktorý sa súčasne týka medicíny a bioetiky ako aj základných práv človeka, práv pacienta či práv rodiny (detí a rodičov). Tieto skutočnosti ma ako bioetika a súčasne rodiča inšpirovali, aby som sa dôkladnejšie pozrel na kontroverznú tému povinného očkovania, ktorá vzbudzuje veľké názorové turbulencie v odborných aj laických kruhoch. Som si vedomý toho, že náš rozhovor je len zlomkom tejto kontroverznej bioetickej dilemy a nemôžeme sa zamerať na mnohé dôležité aspekty. Primárnou inšpiráciou bola deklarácia z roku 2005, ktorú vydala *Pontificia Accademia Pro vita* (Pápežská Akadémia pre život) a súčasne aj úplné ignorovanie tohto problému v bioetike na Slovensku, teologicomorálnu rovinu nevyužívajúc. Teda nejde len o medicínske a právne aspekty, ale najmä

o bioetické a teologické aspekty, kde vo svete jestvuje relatívne široké spektrum vedeckých názorov na tento problém (hlavná bioetická diskusia prebehla v prvých rokoch po vydaní spomínaného dokumentu).

Bioetické názory ukazujú široké spektrum metodologického nazerania na problematiku a všeobecne možno konštatovať, že mnohé sa vyhýbajú klasickej etickej analýze úkonu očkovania, kde je primárne rozhodujúci predmet konania, následne úmysel konania a nakoniec aj okolnosti konania. Problém je aktuálny už niekoľko desaťročí, odkedy jestvujú legislatívne nanútené štátne plošné vakcinačné programy, ale na Slovensku bol donedávna v bioetike úplne ignorovaný. Preto som v roku 2011 inicioval odbornú diskusiu v bioetickej rovine (prednáška na konferencii Ochrana života v Trnave), poukazujúc len na vybrané aspekty problematiky, ako sú napríklad sloboda svedomia, náboženská sloboda, výhraďa vo svedomí (v náboženskej i sekulárnej rovine),

dobro pacienta ako najvyšší zákon pre lekára, vzťah pediater a rodičia, intoxikácia detského organizmu vakcínami, geneticky modifikované vakcíny, fragmenty DNA z potratených ľudských plodov a DNA xenogenetického pôvodu vo vakcínach (podľa výrobcov vakcín), legislatívna náboženská diskriminácia rodičov zo strany štátnych orgánov atď. Všeobecné bioetické princípy pojednávajú o určitých etických pravidlách, ktoré je nevyhnutné dodržiavať pre dobro pacienta ako človeka majúceho ľudskú dôstojnosť. Hippokratova prísaha obsahuje základný etický princíp pre lekárov, kde dobro pacienta (dieťaťa) je najvyšším zákonom pre konanie lekára aj pre rodiča. Dobro (zdravie) dieťaťa, ktoré je cieľom v zdravotníckej starostlivosti, sa podľa mienky mnohých odborní-

kov dosahuje, len keď dieťa absolvuje povinný vakcinačný program, ktorý štát plošne totalitne nanucuje pomocou legislatívy (všeobecne zákonom a konkrétne cez vyhlášku). Avšak zasahovanie do základných práv človeka na európskom kontinente je možné len zákonom (osobne nesúhlasím ani s takou formou obmedzovania základných práv človeka, lebo človek sa stáva hračkou štátnej totalitnej moci). Na základe medicínskych informácií, ktoré som získal z vedeckej a odbornej literatúry v rámci svojho niekoľkoročného štúdia danej problematiky, som nadobudol pevné presvedčenie, že absolvovaním povinného vakcinačného programu sa nedosahuje objektívne medicínske dobro pre dieťa a jeho zdravie.

V oblasti biomedicínskej vedy je všeobecne známe, že vakcinácia má okrem deklarovaných želaných pozitívnych účinkov aj reálne negatívne dôsledky pre zdravie dieťaťa. Informácie o negatívnych účinkoch očkovania (aspoň tie, ktoré sú zistené a uvedené výrobcami vakcín) ukazujú rodičom a lekárom prekvapujúco dlhý zoznam závažných chorôb, ktoré očkovanie môže spôsobiť, pričom niektoré negatívne účinky spôsobuje vždy (intoxikácia a neprirodzená hyperstimulácia imunitného systému dieťaťa). Pozoruhodnou je aj skutočnosť, že sa eufemisticky nazývajú vedľajšími a nežiaducimi účinkami, ale osobne už začínam pochybovať o tom, či ich takto možno definovať. A sú tu aj negatívne účinky, ktoré nie sú spoľahlivo zistené.

V súvislosti s očkovaním sa teda vynára celý rad otázok.

Kladiem si zásadné bioetické a medicínske otázky: ako je vôbec možné získať licenciu na farmaceutický produkt (ktorý ani nie je liekom) s tak závažnými negatívnymi účin-

kami na zdravie dieťaťa a ešte ho legislatívne plošne nanucovať osobitne chránenej osobe, ktorou je dieťa? Aký skutočne nezávislý licencovaný a odborne spôsobilý subjekt zrealizoval na Slovensku alebo v Európe toxikologicko-farmakologické testy zamerané napríklad na jednorazovú a viacnásobnú dávkovú toxicitu, karcinogenitu, primárnu a sekundárnu farmakodynamiku, génovú toxicitu, farmakokinetiku, reprodukčnú toxicitu a embryofetálnu toxicitu vakcín? Sú výsledky týchto testov vakcín k dispozícii odbornej aj laickej verejnosti a rodičom? Ak sa spomínané testy nevykonali na Slovensku alebo inde, tak na základe čoho sa ideologicky tvrdí, že vakcín sú bezpečné? Aký je reálny synergický toxický efekt absolvovania celého povinného vakcinačného programu na ľudský život a na zdravie našich detí? Bol alebo je tento synergický toxický efekt skúmaný z dlhodobého hľadiska jeho účinkov na ľudský život a na zdravie dieťaťa? Ak tento synergický efekt nie je doposiaľ vedecky známy, tak logicky nie je možné ideologicky tvrdiť, že vakcín sú bezpečné alebo dokonca prospešné pre zdravie dieťaťa. Na akom vedeckom základe a na základe akých empirických dôkazov chcú rozhodovať súdy na Slovensku v súdnych sporoch medzi rodičmi a zdravotníckymi inštitúciami štátu? Len na základe ničím nepodloženého a ideologického tvrdenia nekritických propagátorov povinnej vakcinácie o bezpečnosti vakcín? Takto si zodpovední predstavitelia štátu a jeho zdravotníckych inštitúcií predstavujú zdravotnícku starostlivosť, prevenciu a spravodlivosť?

Veľa rodičov sa sťažuje, že ich neraz odborníci odbijú, že ťažkosti dieťaťa nemôžu súvisieť s očkovaním.

Negatívne účinky očkovania sa, paradoxne, v mnohých slovenských odborných kruhoch (medicina, bioetika, medicínske právo) tak bagatelizujú a marginalizujú, ako keby boli extrémne zriedkavým javom a nemali žiadny zásadný význam pre zodpovedné rozhodovanie rodičov a pediatriov. Podľa štatistik hlásenia nežiaducich účinkov vakcinácie sa zdá, že na Slovensku sú negatívne účinky očkovania tak minimálne a tak zriedkavé, že skoro vôbec neexistujú. Z toho by sa dalo usúdiť, že naše slovenské deti sú voči negatívnym účinkom vakcinácie imúnne alebo prinajmenšom sú voči nim biologicky najviac odolné v porovnaní s deťmi z iných krajín. Na Sloven-

sku hovoríme o povinnej vakcinácii, čiže o legislatívnom násilí, ktorým chce štát cez svoje inštitúcie, totalitne donútiť rodičov k súhlasu s medicínskym zásahom do organizmu ich detí, pričom tento zásah ani nemá terapeutický charakter. Kto však nesie etickú a právnu zodpovednosť za negatívne následky niekedy aj ťažko poškodených detí po očkovaní? Denne ich prežívajú a znášajú najmä deti poškodené očkovaním a ich nešťastní rodičia, nesúci toto ťažké bremeno utrpenia. Štát spolu so zdravotníckymi inštitúciami si ako moderní Piláti umývajú ruky a ideologicky tvrdia, že to s očkovaním nemá žiadnu kauzálnu súvislosť.

Keď sa dnes rodičia detí rozhodujú, či budú konať v súlade s nespravodlivým zákonom a vyhláškou, ktoré na území Slovenskej republiky prikazujú absolvovať povinný vakcinačný program, nastáva legislatívne popretie slobody a zodpovednosti rodičov za zdravie ich detí. To samo osebe je nemorálne (nespravodlivé), totiž aby si štát uzurpoval moc nad deťmi a rodičmi, ktorá mu prirodzene nepatrí, keďže je to v rozpore s dôstojnosťou, nedotknuteľnosťou, integritou osoby a popretím základných práv a slobôd, rodičovských práv a intimitity rodiny. Tu možno jasne vidieť aplikovaný marxistický kolektivismus v biomedicínskej a v legislatívnej praxi, kde dôstojnosť individuálnej ľudskej osoby už nič neznamená. Vraj sa môže obmedziť a dokonca vraj musí ustúpiť tzv. verejnému záujmu a verejnému zdraviu, ktoré si každý inštitucionálny alebo súkromný subjekt môže definovať aj podľa skrytých ideologických záujmov nejakej skupiny. Vlastne z viacerých doterajších úradných rozhodnutí zdravotníckej inštitucionálnej a súdnej moci na Slovensku možno odvodiť etický názor, podľa ktorého deklaratívne garantovanie základných práv v ústave či v medzinárodných dokumentoch je výsmechom etického rozmeru spravodlivosti. V skutočnosti sú tieto rozhodnutia totalitným popretím základných práv človeka, pretože vždy sa nájdu „šlachetné a humanistické alebo demokratické“ dôvody (verejný záujem, verejné zdravie), pre ktoré ich možno radikálne odoprieť rodičom a ich deťom. A to je v rozpore s etickými princípmi ako aj s dôstojnosťou ľudskej osoby. Ide predovšetkým o autentické a pravdivé dobro dieťaťa ako aj jeho rodičov, ktorí na svojich pleciach nesú primárnu a nescudziteľnú zodpovednosť za zdravie svojich detí, a to v dobe absolutizovanej chemickej medicíny ako aj toxikkej potravinárskej chémie.

Tí, ktorí majú právo o vakcinácii rozhodnúť, a to z hľadiska prirodzeného mravného práva ako aj z hľadiska prirodzených rodičovských práv, sú logicky jednoznačne rodičia, bez ohľadu na to, aká je platná legislatíva.

Na základe čoho to tak jednoznačne tvrdíte?

Na základe logického úsudku zdravého rozumu. Rodičia sú primárne zodpovední za to, ako sa starajú o svoje deti (či vytvárajú adekvátne podmienky pre integrálny rozvoj dieťaťa), keďže oni im darovali život a tým vzali na seba nescudziteľnú zodpovednosť za zdravie a život dieťaťa. Práva a povinnosti, ktoré vyplývajú z dôstojnosti rodičov, čiže z ich rodičovskej prirodzenosti, majú prednosť pred akýmikoľvek inými právami tretích subjektov (spoločnosti či štátu) vo vzťahu k ich deťom. Preto rodičia ako prirodzení zákonní zástupcovia dieťaťa majú primárne právo rozhodovať o tom, aké medicínske zásahy či experimenty (vakcinácia je z veľkej časti aj experimentom) sa budú realizovať na ich deťoch. Nie sú totiž dostatočne známe všetky možné negatívne následky očkovania ani všetky imunologické reakcie, ktoré prebiehajú v detskom organizme po vpichnutí vakcíny obsahujúcej široké spektrum toxických látok. Už úkon vpichnutia vakcíny je neprirodzený, lebo obchádza časť imunitného systému dieťaťa, pričom pri multivalentnej vakcíne je imunitný systém atakovaný neprirodzeným spôsobom, čo nemožno považovať za etické. Preto už z len z dôvodu bezpodmienečného rešpektovania dôstojnosti a nedotknuteľnosti ľudskej osoby dieťaťa, ako aj z dôvodu opatrnosti vo vzťahu k vážnym zdravotným rizikám majú rodičia neobmedziteľné právo neudelit súhlas s povinnou vakcináciou. Rodičom aj ich deťom primárne patrí ľudská dôstojnosť a základné práva, ktoré nepochádzajú od štátu, ale ich fundamentom je ľudská prirodzenosť rodičov. To je jednoducho nespochybniteľný fakt a na tom by mal stáť celý zdravotnícky a právny systém štátu, teda aj subsidiárny vzťah štátu voči rodine, ktorá tu bola skôr ako štát. Čiže štát má pomáhať a podporovať rodinu v uskutočňovaní jej poslania vo všetkých rovinách jej existencie.

Podľa vášho názoru teda nemožno verejný záujem klásť nad záujem jednotlivca?

V posledných desaťročiach môžeme vidieť, že pôvodne subsidiárny (podporný) vzťah štátu voči rodine sa zásadne mení v mnohých dôležitých oblastiach života v neprospech rodiny. Prekvapujúco ešte aj dnes stále dominuje marxistický pohľad na vzťah spoločnosti a jednotlivca, pričom mnohí odborníci (právo, medicína, etika) sú presvedčení, že tzv. verejný záujem má prednosť pred záujmom (pravdivým dobrom) jednotlivca, že spoločné dobro má prednosť pred dobrom jednotlivca, že verejné zdravie má prednosť pred zdravím jednotlivca. Tento omyl kolektivismu teologicky aj filozoficky odsúdil viac ako pred 100 rokmi už pápež Lev XIII. Aj dnes sa ignoruje fakt, že spoločné dobro pozostáva z individuálnych dober konkrétnych osôb, že je antropologicky identifikované s dobrom jednotlivce ľudskej osoby. Dobrom tejto osoby je jej integrálny a harmonický rozvoj smerom k dokonalosti v medziach daných ľudskou prirodzenosťou a dôstojnosťou. Spoločné dobro by nejestvovalo, ak by skôr reálne nejestvovalo dobro konkrétneho jednotlivca (jednotlivcov). Z toho

FOTO SHUTTERSTOCK.COM

vyplýva, že dobro jednotlivca (zdravie jednotlivca – dieťaťa) má prednosť pred tzv. spoločným dobrom (verejným zdravím či záujmom). Je dobrom jednotlivca (dieťaťa) intoxikácia a opakovaná neprirodzená hyperstimulácia imunitného systému dieťaťa? Je povinný očkovací program pravdivým dobrom pre jeho zdravie? Pojem „zdravie“ sa antropologicky, ale aj logicky spája s konkrétnou osobou a pri tomto pojme, ktorý sa často veľmi rozdielne definuje, chýba objektívne kritérium rozlišovania, nejaký referenčný bod, podľa ktorého sa dá objektívne určiť, čo je zdravie vo svojej podstate. Marxistický kolektivismus sa prejavuje aj v pojmom verejné zdravie a kolektívna imunita, ktoré sú rôznymi medicínskymi subjektmi mediálne prezentované ako dôležitejšie ako zdravie a imunita konkrétneho dieťaťa. Z hľadiska logiky sú pojmy verejné zdravie a kolektívna imunita evidentným nezmyslom, ktorý je odvodený od verejne známych hypotéz a od absencie či konkrétnej percentuálnej incidencie niektorých chorôb, pričom pravdivo nevytvádzajú o reálnom zdravotnom stave konkrétnych osôb. Je tu zásadná bioetická otázka: na základe tohto logického nezmyslu a vedecky nepotvrdených hypotéz si legislatívnym násilím uzurpuje štát právo zasahovať do psychosomatickej integrity dotknutej osoby dieťaťa bez slobodného informovaného súhlasu rodičov? To je z bioetického, medicínskeho ako aj z právneho hľadiska absurdný stav.

Podstatnou skutočnosťou je aj sloboda svedomia rodičov ako aj ich náboženská sloboda v spojení s niektorými špeciálnymi bioetickými princípmi. Tieto základné slobody rodičov sú povinné rešpektovať všetky subjekty: spoločnosť, štát ako aj zdravotnícke inštitúcie štátu či lekári (imunológovia, pediatri, vakcinológovia). S tým sa spájajú iné bioetické princípy ako napríklad princíp beneficencie, čiže toho, že pre pacienta chceme čo najviac dobra (v negatívnom vyjadrení: princíp non maleficencie, teda neškodiť pacientovi), princíp osobnej integrity, princíp autonómie a právo na osobnú bezpečnosť každého pacienta. Je paradoxom súčasnej medicíny a medicínskeho práva, ako sa s obľubou zdôrazňuje právo na autonómne rozhodovanie pacienta (ukotvené v ľudskej dôstojnosti) v omnoho komplikovanejších biomedicínskych a bioetických dilemách, čiže pri vážnych smrteľných ochoreniach. Ale keď ide o neterapeutický zásah do psychosomatickej štruktúry detského or-

ganizmu (očkovanie), tak zrazu toto právo akoby nejestvovalo a právny systém tohto štátu ho bez hanby totalitne popiera. Podľa môjho etického názoru sú dnešné platné právne predpisy nášho štátu v rozpore s nescudziteľnou a nedotknuteľnou dôstojnosťou ľudskej osoby dieťaťa a jeho rodičov a s niektorými základnými právami človeka, pričom zásadným spôsobom ničia základné rodičovské práva.

V čom vidíte rozpor?

Je tu konflikt medzi tým, čo sa na jednej strane deklaruje o základných právach človeka, o slobode a o autonómii pacienta (rodičov dieťaťa) a o slobodnom informovanom súhlase, o spôsobe jeho udelenia, o poučení rodičov (o očkovaní) a tým, aká je reálna legislatívna situácia na Slovensku. Na jednej strane máme garantované právo udeliť či neudelit slobodný informovaný súhlas s akýmkoľvek zdravotníckym úkonom (ochrana nedotknuteľnosti osoby), tak ako je to presne definované aj v medzinárodných dokumentoch týkajúcich sa práv pacienta v biomedicíne ako aj v bioetike. Na druhej strane je legislatívne násilie, ktoré odopiera človeku slobodu rozhodovania o svojich deťoch, ak ich chcú rodičia ochrániť pred negatívnymi účinkami vakcinácie alebo ak nechcú používať neetické vakcíny derivované z potratov. Je to človek (v tomto prípade rodič), ktorý má právo slobodne a zodpovedne rozhodovať a nikto iný, teda ani štát, ani ministerstvo zdravotníctva (regionálne úrady verejného zdravotníctva), ani lekár. Keďže rodičia sú prirodzenými zástupcami svojich detí, tak logicky majú primárne právo rozhodovať, či sa daný medicínsky zákrok na ich dieťať vykoná alebo nie. Nikto im ho neudeluje, oni toto právo majú, lebo sú rodičmi svojich detí. Ani základné práva človeka, ako aj odvodené ľudské práva v biomedicíne neudeluje ľudskej osobe štát, EÚ či OSN, totiž človek je ich nositeľom z dôvodu svojej ľudskej prirodzenosti – z dôvodu, že je človekom a nie preto, že je to napísané v ústave či nejakom medzinárodnom dokumente.

Odborníci ale namietajú, že očkovanie musí byť povinne nariadené, lebo rodičia sú laici, a preto sa nedokážu z odborného hľadiska správne rozhodnúť.

Ak sú rodičia adekvátne a pravdivo informovaní o problematike očkovania a ak si uvedomujú svoju zodpovednosť za zdravie svojich

detí, tak vidia nielen deklarované želané pozitívne, ale aj reálne negatívne dôsledky (účinky) očkovania. Ak sa rodičia v rámci svojho racionálneho rozlišovania vo svedomí rozhodnú v duchu zodpovednosti, že takýto informovaný súhlas neudelia, tak len využijú svoje základné a nescudziteľné práva rodičov v zmysle ich dôstojnosti, medzinárodných dokumentov o základných právach i v oblasti biomedicíny. Zároveň, motivovaní dobrom svojich detí, ak chcú svoje deti chrániť pred krátkodobými či dlhodobými nežiaducimi negatívnymi účinkami očkovania, tak môžu slobodne a zodpovedne aj odmietnuť tento zdravotnícky zásah do organizmu ich detí. Je neetické a nespravodlivé, ak sú rodičia za svoje rozhodnutie sankcionovaní. Štát nemá žiadne racionálne zdôvodniteľné mravné právo nariadať rodičom, aby súhlasili s legislatívne nariadenou intoxikáciou vlastných detí v mene verejného záujmu či verejného zdravia. Podľa dostupných štatistických medicínskych údajov negatívne účinky očkovania vo svete neustále narastajú preto, že sa čoraz viac používajú multivalentné a geneticky modifikované vakcíny a že rastie počet očkovaní. Sú vďaka plošnej vakcinácii deti dnes zdravšie ako tie, ktoré nie sú očkované?

Český praktický lekár pre deti a dorast – onkológ Michal Weinreb vysvetlil, prečo je potrebné očkovať proti hepatitíde B. V Českej televízii v programe Máte slovo venovanému očkovaniu, ktorý sa uskutočnil minulý rok, odpovedal, keď sa ho aktivista z českého občianskeho združenia Rozalio opýtal, či je nejaký vedecký argument pre to, aby sa dojčatá očkovali proti hepatitíde B: „Áno, je. Ja som zažil matku, ktorej 8-mesačné dieťa sa v autobuse dotklo ihly, ktorá zrejme bola od narkomana. A v tej chvíli tá matka bola šťastná, že dieťa bolo očkované proti hepatitíde B.“

To je vyslovene ideologická manipulácia založená na vzbudzovaní iracionálneho strachu u zodpovedných rodičov, ktorí sa predsa prirodzene nepohybujú so svojimi malými deťmi v prostredí narkomanov alebo v podobnom nebezpečnom prostredí pre svoje deti. Niektoré z tých chorôb, proti ktorým sa deti povinne očkovávajú, prakticky nemajú šancu deti dostať. Ani nie preto, že sa reálne nevyskytujú v takej miere ako kedysi, ale jednoducho preto, že dnes deti u nás žijú v inom sociálnom a hygienickom prostredí ako deti pred 100 či 200 rokmi. Je to aj otázka výživy a mnohých iných sociálnych, biologických a civilizačných faktorov. Napokon je verejne známym faktom, že niektoré ochorenia sú prenosné pohlavnou cestou pri sexuálne aktívnych ľuďoch. Predsa dojčatá a deti v útlom veku nie sú vôbec sexuálne aktívne a jediná reálna možnosť, ako môžu toto ochorenie dostať, je prenosom z infikovanej osoby prostredníctvom telesných tekutín (infikovanou krvou).

Takto ideologicky sa však postupuje najmä vtedy, keď niet racionálnych vedeckých argumentov, ktoré by podporili ideológiu legislatívne nanúteného plošného očkovania, ako aj ničím nepodložené hypotézy o kolektívnej imunite. Z elementárnej logiky zdravého rozumu vyplýva, že ak je očkovanie účinné a ak skutočne funguje tak, ako deklarujú niektoré medicínske autority, tak očkované subjekty nemusia mať žiadne racionálne zdôvodniteľné obavy, že by sa mohli nakaziť danou chorobou od neočkovaných osôb. Ira-

cionálne a nelogické tvrdenia o hypotetickom ohrození zdravia očkovanej detskej populácie zo strany neočkovaných detí logicky odporujú teórii (alebo hypotéze) o kolektívnej imunite a o deklarovanej účinnosti očkovania. Čiže ideologické vzbudzovanie iracionálneho strachu v tomto prípade je nelogické a neetické. Ak však očkovanie nie je účinné a ak reálne nefunguje tak, ako deklarujú niektoré medicínske autority, tak logicky sú na tom očkované deti z hľadiska ochrany rovnako ako neočkované deti. Situácia očkovaných detí sa vo vzťahu k neočkovaným deťom nemení, ak ide o zdravotné riziko nákazy, lebo obe skupiny sa môžu nakaziť danou chorobou. Ak by sa aj neočkované deti zaočkovali, tak sa na danej situácii nič nezmení, lebo očkovanie nie je účinné. Reálnym rozdielom medzi týmito dvoma skupinami je fakt, že neočkované deti nie sú intoxikované vakcínami a nie sú zatažené negatívnymi účinkami očkovania.

Pán doktor, ako sa vlastne o téme povinného očkovania detí dá hovoriť v našej spoločnosti? Mám skúsenosť, že tu je diskusia v podstate nemožná, pretože vládne nechota počúvať druhú stranu, pripustiť jej argumenty, ba dokonca stretnúť sa s rodičmi v spoločnej diskusii. Napokon ste to sám zažili, keď ste prijali pozvanie na diskusiu o prídavných látkach vo vakcínach, ktorú organizovala redakcia nášho časopisu a na ktorú sme pozývali aj odborníkov z ÚVZ SR a z MZ SR. ÚVZ SR hneď odmietol účasť a z MZ SR na poslednú chvíľu prišla zamietavá odpoveď, pričom nás 2 mesiace vodili za nos rečami o tom, ako je dôležité, aby prišli do tejto debaty. Český herec Peter Nářožný to v jednom z rozhovorov trefne vystihol, keď sa ho spýtali, či ho hnevá politická korektnosť: „Ja ju nechápem. Myslel som, že demokracia znamená širokú diskusiu. Že keď sa niekto mylí, tak sa to v tej vecnej diskusii ukáže. Že je to stret názorov, nikdy nie ľudí. Lenže je to inak. Keď niekto po takejto diskusii volá, ostatní hneď povedia, že je darebák.“ Skrátka hneď vás nejako onálepkujú. Všetci ste videli, že priamo hovorkyňa MZ SR označila vás, ktorí ste prijali účasť na diskusii o očkovaní, za antivaxerov...

Áno, tu ide o účinnú mediálnu diskreditáciu názoru, ktorý ak sa verejne prezentuje a nezapadá do dnešnej kolektívistickej až stádovitej mentality verejnej mienky alebo ak je diametrálne odlišný od všeobecne rozšíreného

názoru, tak ho treba umlčať alebo znemožniť. Nuž ani Galileo to nemal ľahké, keď prišiel s novou teóriou o chápaní určitých skutočností. V minulosti, keď som študoval ako doktorand aj etiku médií v jednom špeciálnom kurze, som zistil, že na niektorých amerických univerzitách majú úžasne a dôkladne zanalyzovanú a vedecky prepracovanú metodiku aplikovaných vedeckých mediálnych postupov, ako sa dá manipulovať s ľudským myslením prostredníctvom médií. Jednoducho, keď sa objaví nejaký nepohodlný názor, ako ste uviedli, tak tam automaticky nastúpi napríklad ideologické nálepkovanie pomocou hodnotiacich adjektív, rámovanie vybraných aspektov problému, cieľené vynechanie iných aspektov problému, ale aj iné vedecky prepracované formy, ako dosiahnuť účinnú diskreditáciu neželaného názoru. Toto však funguje len u ľudí, ktorí sú leniví kriticky a logicky myslieť.

Nakoniec, nebolo to ľahké ani pre mňa, keď som v rámci vlastného bioetického výskumu niekoľko rokov cieľne študoval problém povinných vakcinácií (aby som sa ako rodič vedel zodpovedne rozhodnúť, či ďalej nechať očkovať svoje vlastné deti). Musím úprimne konštatovať, že som bol šokovaný zo získaných vedeckých poznatkov, ktoré niektorí lekári či iné subjekty na Slovensku buď zatajujú pred rodičmi alebo ich ignorujú alebo o nich ani nevedia. Keď sa spätne pozriem na seba, ako ťažko som prijímal niektoré fakty, ako som sa ako rodič bránil zmieriť sa s tým, že som z čiastočnej nevedomosti (ktorú nemožno v mojom prípade ospravedlniť) a z dôvery k zdravotníckemu systému pripustil, aby moje deti boli čiastočne očkované, tak mám dnes veľké výčitky svedomia. Za toto moje slobodné a zodpovedné rozhodnutie, ktoré som po odbornej úvahe urobil spolu so svojou manželkou, sme neustále prenasledovaní zo strany štátnych zdravotníckych orgánov. Tu je zrejma náboženská diskriminácia, nerešpektovanie a popieranie našich základných práv a slobôd, rodičovských práv, práv pacientov v oblasti biomedicíny, ktoré sú garantované medzinárodnými zmluvami a konštitúciami atď. Regionálne úrady verejného zdravotníctva (konkrétne pracovníci v priestupkovom konaní) podľa môjho právneho názoru zneužívajú právomoc verejného činiteľa a diskriminujú rodičov, keď ich sankcionujú za ich zodpovedný rodičovský postoj vychádzajúci z ich svetonázorového, filozoficko-etického alebo náboženského fundamen-

tu. Moja otázka znie: toto je právny štát a toto je demokracia? Nie. Toto je totalita právneho a súdneho pozitivizmu, kde sa chce legislatívne a súdne určovať, čo je povinným správnym konaním. To však legislatíve neprináleží. Na tom nič nezmenia ani prípadné súdne rozhodnutia (napr. ústavného súdu či iných súdov), ak budú tieto rozhodnutia marxisticky a kolektivisticky pomocou pozitivistickej právnej ekvilibristiky zdôvodňovať ústavnosť súčasného bezprávia, ktoré je evidentné (napr. legálnosť povinného očkovania, potratov...). Marxistickým spôsobom absolutizovaný štát (napr. zákonodarná, súdna a výkonná moc) si totalitným spôsobom uzurpuje absolútnu moc nad človekom, jeho životom a zdravím. Neadekvátnou uzurpáciou moci si štát privlastňuje „právo“ legislatívne diktovať rodičom ako vraj musia konať v rámci ich rodičovských kompetencií, ba dokonca v oblasti slobody svedomia a náboženskej slobody, čo v demokratickej spoločnosti považujem za absolútne neakceptovateľné. Každý rodič má právo sa rozhodnúť podľa vlastného racionálneho uváženia, či bude alebo nebude očkovať svoje deti. Toto rodičovské rozhodnutie je spojené aj s prevzatím zodpovednosti.

Zhovárta sa

Renáta Krausová

V súvislosti s očkovaním vydala Subkomisia pre bioetiku Teologickej komisie Konferencie biskupov Slovenska (KBS) stanovisko k etickým otázkam povinného očkovania, v ktorom uvádza: „Pokiaľ nie je k dispozícii očkovacia látka, ktorá by bola pripravená s použitím bunkovej alebo tkanivovej kultúry pripravenej eticky vhodným spôsobom, rodičia sú morálne oprávnení, ba povinní – vzhľadom na závažné dôvody ochrany života a zdravia svojho dieťaťa – dať svoje dieťa zaočkovať aj existujúcou očkovacou látkou.“ Názor doktora Baláka na aplikáciu neetických vakcín vyvinutých pomocou potratov ako aj na stanovisko Subkomisie pre bioetiku Teologickej komisie KBS nájdete v ďalšom čísle časopisu.

Dr. René Balák, PhD., je autorom bioetickej publikácie *Mysterium vitae – Život človeka v rukách človeka 2*. Okrem iných bioetických tém, ktorým sa autor venuje, vás dozaista zaujme aj viac ako 70-stranová kapitola *Povinná vakcinácia*. Bližšie informácie o publikácii možno získať cez portál www.theologiamoralis.info.

K danej téme autor publikoval nasledujúce bioetické články:

- Osoba lekára v kontexte sociálnych vzťahov. Etické aspekty vakcinácie v pediatrickej starostlivosti o dieťa vo svetle vybraných dokumentov katolíckej cirkvi. In: *Folia universitatis Tyrnaviensis*. Vol. XII ss. 68 – 78. Trnava 2011.
- Výhrada svedomia v kontexte používania vakcín pochádzajúcich z potratených ľudských plodov. In: *Osobná identita človeka v 21. storočí – hľadanie osobnej identity biblického človeka prichádzajúceho do pluralitnej spoločnosti 21. storočia*. Košice 2014 ss. 142 – 179.
- Mandatory vaccination and conscience clause. In: *Theological Forum (Forum Teologiczne)* Vol. 15: 2014 ss. 67 – 82. Olsztyn 2014
- Ochrana života nenarodených detí a aplikácia vakcín derivovaných z potratených ľudských plodov. (v tlači) In: *Folia universitatis Tyrnaviensis*. dostupné na: www.theologiamoralis.info v sekcii bioetika